

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

60. évfolyam, 199. szám

1970. AUGUSZTUS 26.,

SZERDA

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 80 FILLÉR

Közös memorandum

A huszonhatalmi genfi leszerelési értekezlet keddi ülésén 12 el nem kötelezett ország közös memorandumot terjesztett elő. Ez indítványozza, hogy egyidejűleg tiltsák be a vegyi- és biológiai fegyverek előállítását, valamint tárolását. Az Argentína, Burma, Brazília, Etiópia, India, Marokkó, Mexikó, Nigéria, Pakisztán, az EAK, Svédország és Jugoszlávia képviselői által kidolgozott memorandum hangsúlyozza, hogy az ellenőrzést az egymást kölcsönösen kiegészítő nemzeti és nemzetközi ellenőrzési gépezettel kell biztosítani.

Jarring megkezdte tárgyalásait

Az EAK, Jordánia és Izrael közvetett kapcsolatfelvétele

Gunnar Jarring, U Thant ENSZ-főtábornok közel-keleti közvetítője, kedden megkezdte a tárgyalásokat a konfliktusban érdekelt felekkel: Izrael, az Egyesült Arab Köztársaság és Jordánia nehezen tető alá hozott közvetett kapcsolatfelvétele ezzel megindult.

Jarring — az arab—izraeli közvetett tárgyalások első felvonásaként — kedden 45 perces eszmecsere-t tartott

Tekoah-val, Izrael ENSZ-nagyköveteivel. A két diplomata a keddi napon meg egyeztetésen találkozott, majd Tekoah hazarepült, hogy tanácskozzék kormányával.

Gunnar Jarring második látogatója Abdul Hamid Sarraf, Jordánia washingtoni nagykövete, a jordániai fél képviselőjével megbízott diplomata volt; kettejük tanácskozása 25 percig tartott, Jarring harmadik vendége

az „első körben” Hasszán El-Zajjat, az EAK képviselője volt. Zajjat arra a kérdésre, vajon lehetséges-e a 90 napos tűzszünet meghosszabbítása, ezt válaszolta az újságíróknak: „Emberek, akik hat nap alatt képesek háborút csinálni, bizonyosan megállapodásra juthatnak kilencven nap alatt.”

Az izraeli megbízott, Tekoah „reményt keltő kezdetnek” nevezte a megbeszélést. Mint közölte, Izrael álláspontjának „alapelvét” fejtette ki U Thant megbízottjának. Tekoah kijelentette még, hogy „békét kötni egy 22 éve tartó konfliktus után sok nehéz probléma megoldását követeli meg”.

Jordánia megbízottja, Sarraf nagykövet „gyümölcsöző találkozó” nevezte megbeszélését Gunnar Jarringgal. Sarraf a találkozó után kijelentette: „Dr. Jarringban megvan minden jószándék és eltökéltség ahhoz, hogy előre vigye a tárgyalások ügyét.”

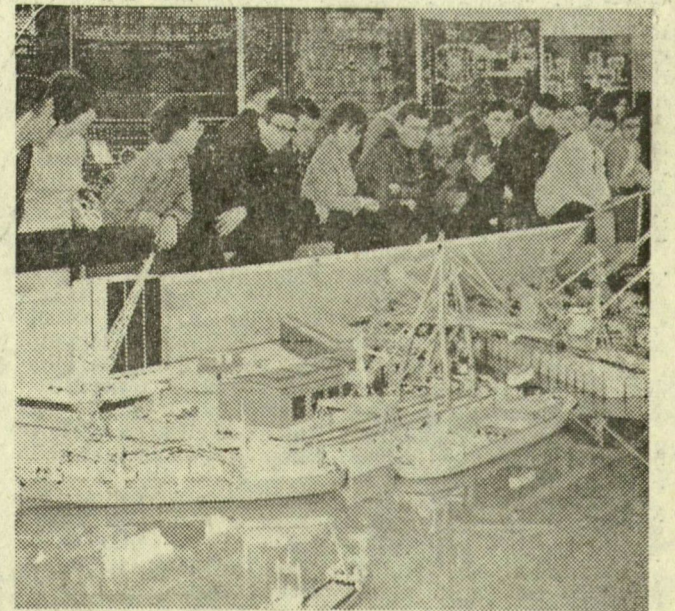
El-Zajjat a 40 perces találkozó után ezt mondta: „Ha a béke jó dolog, akkor árának is kell lennie. A békére való őszinte törekvésünkben hajlandók vagyunk megfizetni ezt az árat.”

Zajjat a továbbiakban nyomtatékosan rámutatott, hogy őt nevezték ki Egyiptom fődelegátusává a Jarring vezette tárgyalásokra. Mahmud Riad külügyminiszter ugyan a jövő hónap elején New Yorkba érkezik, ez azonban nem jelenti azt — mondotta —, hogy ő csak „időközi” tárgyalófél.

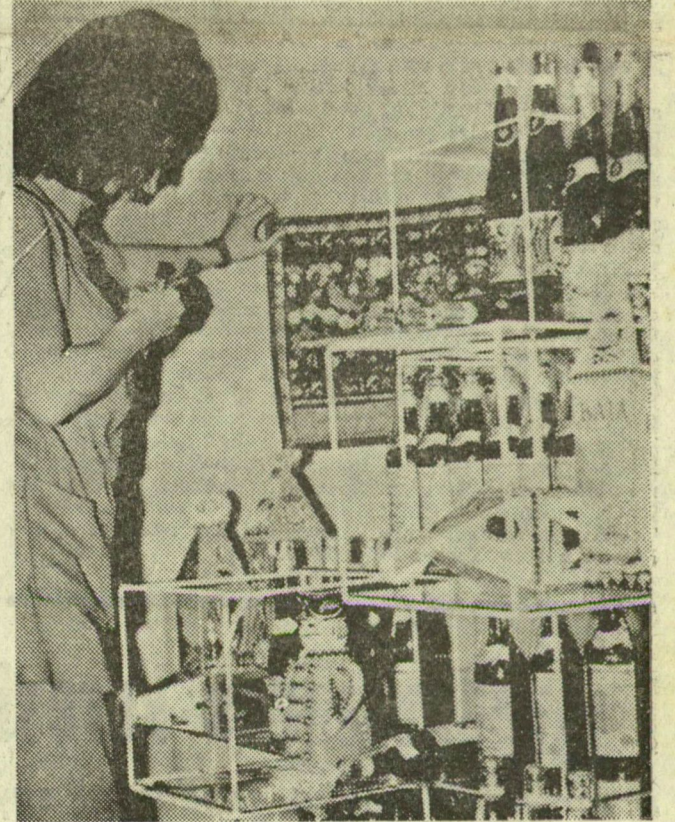
Az egyiptomi kormány szóvivője az izraeli—egyiptomi—jordán tárgyalásokról (Folytatás a 2. oldalon.)

Kiállításunk Moszkvában

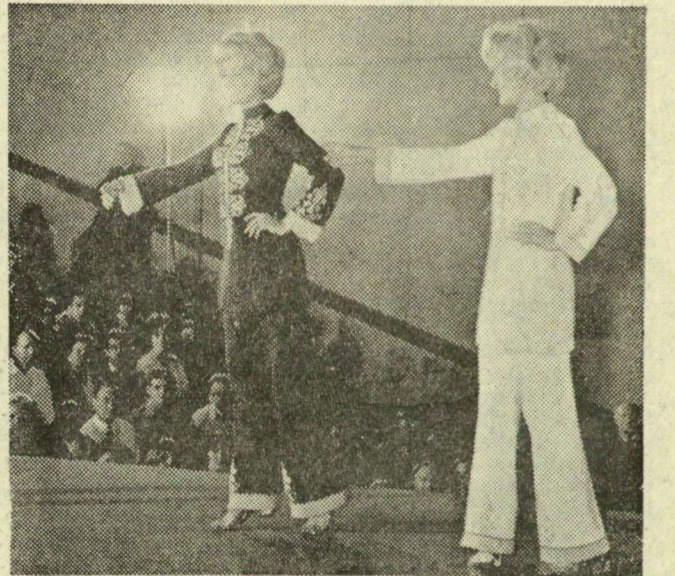
A Szabad Magyarország 25 éve jubileumi kiállításunknak igen nagy a sikere Moszkvában. Aruinkat nemcsak a moszkvaiak, hanem a szovjet fővárosba a Szovjetunió különböző területeiről érkezők is megtekintik. A szovjet szakemberek, akárcsak a kiállításunk más látogatói, elismeréssel szólnak különféle termékeinkről. Kepeink „izelítő” adnak kiállításunkról.

A Magyar Hajó- és Darugár termékeit reprezentáló működő modelleknek a nap minden órájában sok csodálója akad

Italparádé élelmiszeriparunk bemutatóján

A HUNGAROTEX divatbemutatóiban napról napra győz nyörködik a közönség

A szegedi pedagógusok élet- és munkakörülményei

Az iskolareform megvalósítása az elmúlt években minden tekintetben növelte az iskolával, a pedagógusokkal szemben támasztott igényeket Szegeden is. A város saját helyzetéből következően a pedagógusok létszáma és összetétele általában kedvező. Az egyes területeken jelentkező gondok ellenére az összehasonlítás az ország más városaival Szegedre előnyös.

A város óvodáiban 135 szakképzett óvónő működik, egy-egy óvodai csoportra átlagosan 1,46 óvónő jut, több mint a fővárosban és a vidéki nagyvárosokban. A foglalkoztatási idő meghosszabbításával kapcsolatos igények kielégítése azonban csak az óvónők létszámának növelésével lenne megoldható. Sajnos, erre a következő években nem sok remény van, mert már eddig is előfordult, hogy a tartósan távollévő óvónők helyettesítését csak szaképpel nem tudták megoldani.

Az általános iskolai nevelők száma és szakképzettsége kiemelkedően jó. Még a tartós helyettesítések nagy részét is szakképzett tanárok látják el. A 665 kinevezett általános iskolai pedagógus 30 százaléka nő. Nagy számban dolgoznak a szegedi általános iskolákban egyetemi végzettségű tanárok. Ez a tantestületek szakértői színvonalát általában kedvezően befolyásolja, azonban az ország sok középiskolájában tanerőhiányt okoz a városi általános iskolák elszívó hatása. Szegeden 90—95 főt tesz ki azoknak a pedagógusoknak a száma, akiket itt csak alkalmi helyettesítéssel foglalkoztatnak, holott falusi iskolákban véglegesen alkalmaznák őket, de családi és más körülményekre hivatkozva nem vállalják a vidéki munkahelyeket.

A középiskolákban 413 pedagógus dolgozik, a szakmunkásképző iskolák főhivatású tanárainak száma 165, az óraadók száma 130.

A pedagógusok bérezése az utóbbi években elmaradt több más dolgozó rétegétől. Az 1966-ban bevezetett bérrendszer előnyei és eredményei ma már nem hatnak. A folyamatos, évi 1—2 százalékos bérfelzárkózást, egyéb fedezet hiányában, jórészt új feladatok megoldására kellett fordítani. A pedagógusok bérfelzárkózásának rovására javítottak valamelyest az intézmények technikai dol-

gozóinak bérezésén, mert a fluktuáció, különösképpen az óvodákban, a múlt években már csaknem a működés akadályává vált. Így azután a szegedi pedagógusok bérezése még a budapestiekénél vagy a debreceniekénél is gyengébb. Többségük semmiféle pótlékot nem kap, a túlórázás lehetősége is minimális, kivéve a dolgozó iskolákban tanító középiskolai tanárokat.

A pedagógusok lakáshelyzete Szegeden alapjában véve nem rossz. Igaz, hogy ebben szerepe van annak az adminisztratív megszorításnak, hogy pedagógus munkakörbe csak lakással rendelkező szakembereket alkalmaznak. Anyagi helyzetüket tekintve viszonylag hátrányosabb körülmények közt élnek a nem kinevezett, hanem meghatározott időre szerződöttségű pedagógusok, akiknek száma évről évre

nagyobb. A szerződéses nevelők helyzetét a tanács vb művelődésügyi osztálya a pedagógusok szakszervezetével közösen megvizsgálta, s helyzetük javítására néhány részintézkedést tettek. E dolgozók érdekeit azonban az szolgálna legjobban, ha állandó helyettesként státusba kerülhetnének.

A városi tanács végrehajtó bizottsága tegnapi ülésén egyebek között megtárgyalta a Szegeden dolgozó pedagógusok helyzetét, ideológiai és szakmai továbbképzésüknek lehetőségeit és azokban a kérdésekben, melyekben helyileg is előrehaladás érhető el, határozatokat hozott. De feltétlenül látni kell, hogy a pedagógusok helyzetének, élet- és munkakörülményeinek lényeges javítása központi intézkedésektől függetlenül nem oldható meg.

Egyenlőtlenségek az egészségügyi dolgozók bérezésében

Az idén megjavították az egészségügyi közép-kaderek fizetését, ennek hatására máris csökkent az elvárdolás. Az egészségügyi dolgozók körülményei, keresete között azonban továbbra is nagyok a különbségek, vannak még bérfeszültségek — ahogy a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának tegnapi ülésén többen is megállapították. Nagyon nehéz körülmények között végzi munkáját a megyében az a 125 védőnő, akinek átlagkeresete havi 1500 forint, s ötévenként kapnak egy esőköpenyt, háromvenként egy ruhát. Nagy a fluktuáció a rendelőintézet asszisztensnők között, mert fizetésük igen alacsony: 1260 forint átlagosan, s hasonlóan rosszul fizetik a bölcsődei gondozónőket (1362 forint a megyében az átlagkereset).

Nagy gondot okoz, hogy az alacsony fizetés miatt nincs kisegítő munkaerő: 1968-ban 137-en, 1969-ben 217-en hagyták ott állásukat. Mindez már csak azért is érthető, hiszen a kevesebb kereset mellett az

egészségügyi intézményben gondosabb és nehezen megszerezhető munkát kell végzenniük.

Az orvosok bérezésében is vannak egyenlőtlenségek, amelyek azt eredményezik, hogy az államigazgatási, közegészségügyi-járványügyi állások egy részét nem is tudják betölteni: anyagi lehetőségeik, előrehaladásuk meg sem közelíti az ilyen helyeken kollégáikét. Az orvosok életkörülményeinek alakulásában meghatározó szerepe van annak, hogy hol dolgoznak. A kórházi munkához való ragaszkodásnak egyik oka az, hogy ott végezhető jelenleg a legmagasabb szintű orvosi tevékenység, de — ahogy sokan megerősítették már — nem mellekes az sem, hogy a betegek honorálják ezt a tevékenységet. Amikor kórházi orvost rendelőintézetbe akarnak áthelyezni, valószínűleg van ilyen oka is ellenvetéseiknek, hiszen az utóbbiban nem alakult ki a honorárium rendszere.

A körzeti orvosok fizetése átlagosan 3100 forint, de

magányakorlatból és a honoráriumokból szerzett jövedelme legalább ilyen értékű. Az is igaz, hogy munkakörülményeik viszonylag legkedvezőtlenebbek. Mellékfoglalkozása vagy másodállása az orvosok 70 százalékának van, a körzetiek 61, a többiek 57,5 százalékának van autója, saját háza az orvosok 24,5 százalékának van. Kereseti lehetőségeikre az ülésen többször elhangzott megállapítás illik rá: kevesen keresnek sokat, sokan pedig keveset.

Sajnos, a munkahelyi körülmények sem a legjobbak, csak egyes kórházak egyes osztályain. Vannak olyan kórházi osztályok, ahol nincs öltöző és van olyan rendelő (Vásárhelyen), amelynek már körülményei túrheterenül rosszak. Az egészségügyi dolgozók helyzetének, életkörülményeik javulásának érdekében Szentesen és Makón, most pedig Hódmezővásárhelyen építenek 44 személyes nővérszállást, a szentesi megyei kórházban pedig orvosszállást hoznak létre.